

Hvordan går det med integrationen af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere?

Ikke-vestlige indvandrere og efterkommere udgør 7,5 pct. af den danske befolkning. Denne andel forventes at stige i fremtiden.

Beskæftigelse og uddannelse er to centrale indikatorer for integrationen. De nyeste tal fra Danmarks Statistik viser, at de ikke-vestlige efterkommere klarer sig bedre end ikke-vestlige indvandrere i forhold til både beskæftigelse og uddannelse. Det er fortsat en udfordring, at kun knap halvdelen af de ikke-vestlige indvandrere er i arbejde, mens det til gengæld er positivt, at mange ikke-vestlige efterkommere er i gang med en videregående uddannelse.

Blandt andre indikatorer for integrationen er medborgerskab og selvbestemmelse.

Undersøgelser viser blandt andet, at ikke-vestlige indvandrere og efterkommere har en noget lavere valgdeltagelse og mindre deltagelse i politik generelt samt i foreningslivet end personer med dansk oprindelse. Modsat oplever flere indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse end personer med dansk oprindelse, at personer med indvandrerbaggrund anerkendes for deres indsats i samfundet.

Derudover oplever næsten hver fjerde unge nydansker social kontrol med hensyn til valg af kæreste og ægtefælle, mens det gælder 6 pct., når det drejer sig om valg af uddannelse og venner. Desuden tilslutter hovedparten af unge nydanskere sig ligestilling mellem kønnene.

Antallet af særligt udsatte boligområder er pr. 1. december 2015 faldet med 6 områder, så der er 25 områder mod 31 områder på den foregående liste fra 1. december 2014. Tre af de 25 områder er nye, mens ni områder er udgået fra sidste års liste.

En stigende andel af indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse bor i parcelhus – derimod er andelen, der bor i almene boliger, faldende.

Det bemærkes, at afrunding af tallene kan medføre, at tallene i notatets tabeller og figurer ikke summer til totalen, og at tallene i teksten ikke nødvendigvis er lig med tallene i notatets tabeller og figurer.

Fakta: Definitioner

Hvad er vestlige henholdsvis ikke-vestlige lande?

Vestlige lande omfatter Norden, EU-landene samt Andorra, Liechtenstein, Monaco, San Marino, Schweiz, Vatikanstaten, Canada, USA, Australien og New Zealand. Ikke-vestlige lande omfatter alle øvrige lande.

Hvad vil det sige at være indvandrer?

Indvandrere er født uden for Danmark. Ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark.

Hvad vil det sige at være efterkommer?

Efterkommere er født i Danmark. Ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark.

Hvad er en nydansker?

I denne sammenhæng defineres en nydansker som en indvandrer eller efterkommer med oprindelse i et ikke-vestligt land.

Hvorfor fokuserer notatet på ikke-vestlige indvandrere og efterkommere?

Personer med ikke-vestlig oprindelse udgør størstedelen af indvandrere og efterkommere i Danmark. Desuden viser tidligere analyser, at denne gruppe står over for de største udfordringer, når det gælder integration.

1. Befolkningstal: Ikke-vestlige indvandrere og efterkommere udgør 7,5 pct. af befolkningen

Der bor omkring 660.000 indvandrere og efterkommere i Danmark. Ca. 425.000 af indvandrerne og efterkommerne har oprindelse i et ikke-vestligt land, hvilket svarer til 7,5 pct. af befolkningen i Danmark. De resterende knap 235.000 indvandrere og efterkommere er af vestlig oprindelse og udgør lidt mere end 4 pct. af befolkningen. Ifølge Danmarks Statistiks befolkningsprognose fra 2015 vil antallet af indvandrere og efterkommere udgøre lidt mere end 1,1 million personer i 2050, hvilket svarer til 18 pct. af den samlede befolkning.

Tabel 1: Danmarks befolkning fordelt på oprindelse og herkomst, pr. 1. januar 2015, antal og pct.

	Antal	Andel af befolkningen
Ikke-vestlig oprindelse		
Indvandrere	290.333	5,1 %
Efterkommere	132.927	2,3 %
I alt	423.260	7,5 %
Vestlig oprindelse		
Indvandrere	210.724	3,7 %
Efterkommere	23.489	0,4 %
I alt	234.213	4,1 %
Alle indvandrere og efterkommere	657.473	11,6 %
Dansk oprindelse	5.002.242	88,4 %
Hele befolkningen	5.659.715	100,0 %

Kilde: Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets udlændingedatabase i Danmarks Statistik.

Knap 30 pct. af alle indvandrere og efterkommere bor i Københavns Kommune og Aarhus Kommune. De fem kommuner med den højeste befolkningsandel af indvandrere og efterkommere er Ishøj (36 pct.), Brøndby (30 pct.), Albertslund (27 pct.), Høje-Taastrup (25 pct.) og København (23 pct.).

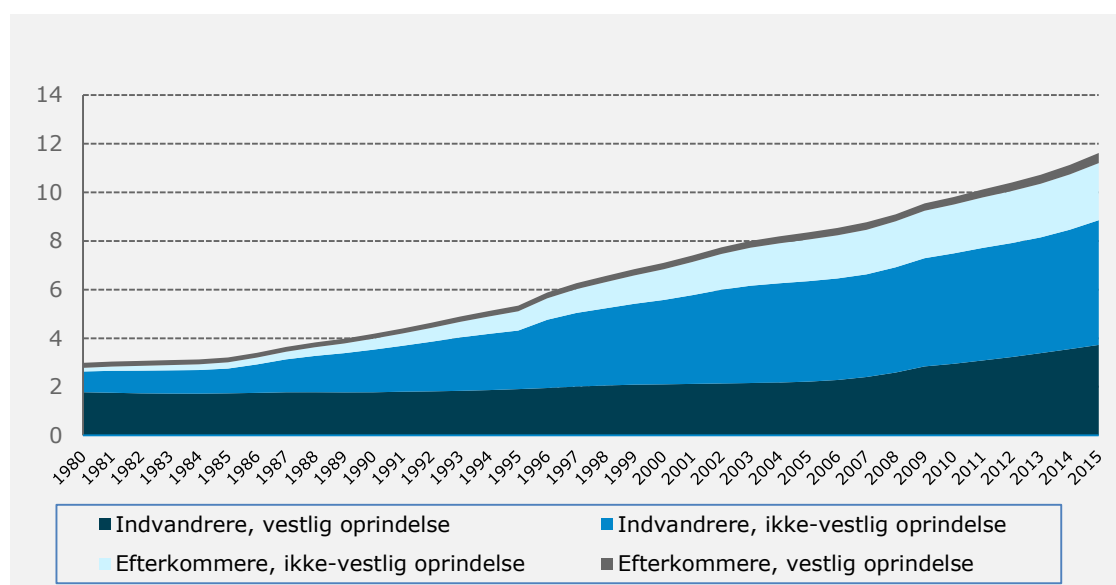
Næsten 60 pct. af alle indvandrere og efterkommere i Danmark har oprindelse i 16 lande. Heraf er Tyrkiet det største oprindelsesland. Cirka hver tiende indvandrer og efterkommer har således Tyrkiet som oprindelsesland. Derefter kommer Polen med 6 pct. og henholdsvis Tyskland og Irak med 5 pct.

2. Befolkningstal: Udviklingen i antallet af indvandrere og efterkommere i Danmark

Det samlede antal indvandrere og efterkommere er vokset med lidt over 500.000 personer i perioden 1980-2015. Det betyder, at indvandrere og efterkommeres andel af den samlede befolkning er steget med omkring 8,6 procentpoint siden 1980 – fra 3,0 pct. i 1980 til 11,6 pct. i 2015, jf. figur 1.

Andelen af både indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse er steget jævnt siden 1980. Heroverfor var udviklingen i andelen af indvandrere med vestlig baggrund tilnærmelsesvis konstant indtil midten af nullet (der er en stigning på 0,4 procentpoint fra 1980 til 2004). Siden da har andelen af vestlige indvandrere været voksende.

Figur 1: Indvandrere og efterkommeres andel af den samlede danske befolkning fordelt på herkomst og oprindelse, pr. 1. januar 1980-1. januar 2015, pct.

Kilde: Danmarks Statistikbank, FOLK2.

De 10 nationaliteter med den største andel i den samlede befolkningstilvækst i Danmark fra 2014 til 2015 kan ses i tabel 2. Gruppen af personer med syrisk oprindelse er med 18,7 pct. placeret øverst på listen over grupper med den højeste andel af den samlede befolkningstilvækst. Derefter følger Rumænien, hvis andel i befolkningstilvæksten er 10,4 pct. Generelt kan næsten hele den samlede befolkningstilvækst på 32.480 personer i 2014 tilskrives indvandrere og efterkommere.

Tabel 2: Befolkningsudvikling fordelt på oprindelseslande med den største andel i den samlede befolkningstilvækst i Danmark, pr. 1. januar 2014-1. januar 2015, antal og pct.

	2014	2015	Vækst, antal personer	Vækst, pct.	Gruppens andel af den samlede befolknings-tilvækst
Syrien	8.017	14.093	6.076	75,8 %	18,7 %
Rumænien	16.840	20.226	3.386	20,1 %	10,4 %
Polen	36.518	39.465	2.947	8,1 %	9,1 %
Bulgarien	6.395	7.516	1.121	17,5 %	3,5 %
Somalia	18.645	19.707	1.062	5,7 %	3,3 %
Pakistan	22.853	23.770	917	4,0 %	2,8 %
Iran	17.658	18.572	914	5,2 %	2,8 %
Ukraine	7.684	8.589	905	11,8 %	2,8 %
Litauen	9.928	10.731	803	8,1 %	2,5 %
Indien	8.126	8.919	793	9,8 %	2,4 %
Alle indvandrere og efterkomme-re	626.070	657.473	31.403	5,0 %	96,7 %
Personer med dansk oprindelse	5.001.165	5.002.242	1.077	0,0 %	3,3 %
Hele befolkningen	5.627.235	5.659.715	32.480	0,6 %	100 %

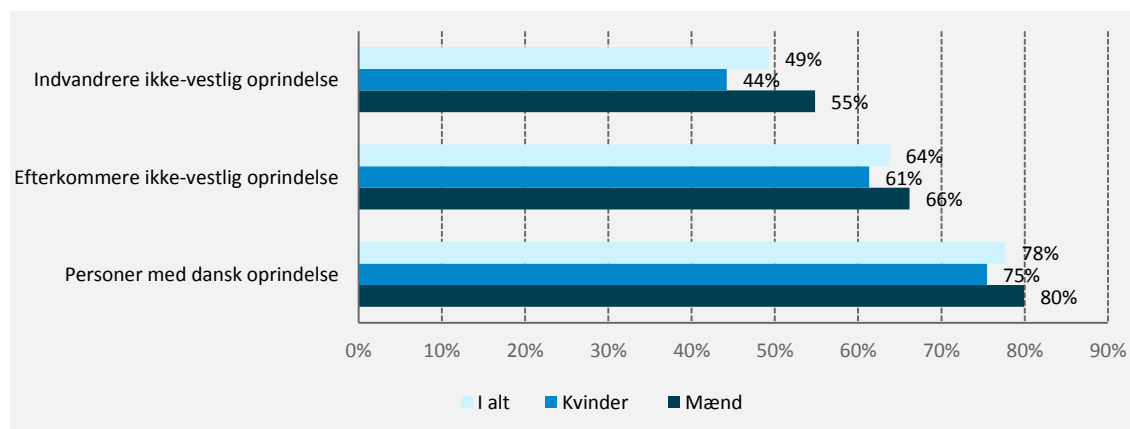
Kilde: Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets udlændingedatabase i Danmarks Statistik, IMBEF02.

3. Beskæftigelse: Halvdelen af ikke-vestlige indvandrere er i arbejde

Beskæftigelsesfrekvensen blandt ikke-vestlige indvandrere i alderen 25-64 år er 49 pct.¹. Det er 14,5 procentpoint lavere end beskæftigelsesfrekvensen hos ikke-vestlige efterkommere og lidt mere end 28 procentpoint lavere end blandt personer med dansk oprindelse.

Beskæftigelsesfrekvensen blandt mænd er generelt højere end beskæftigelsesfrekvensen blandt kvinder. Den laveste beskæftigelsesfrekvens findes således blandt indvandrerkvinder med ikke-vestlig oprindelse.

Figur 2: Beskæftigelsesfrekvensen blandt 25-64-årige fordelt på herkomst og oprindelse, pr. 1. januar 2014, pct.

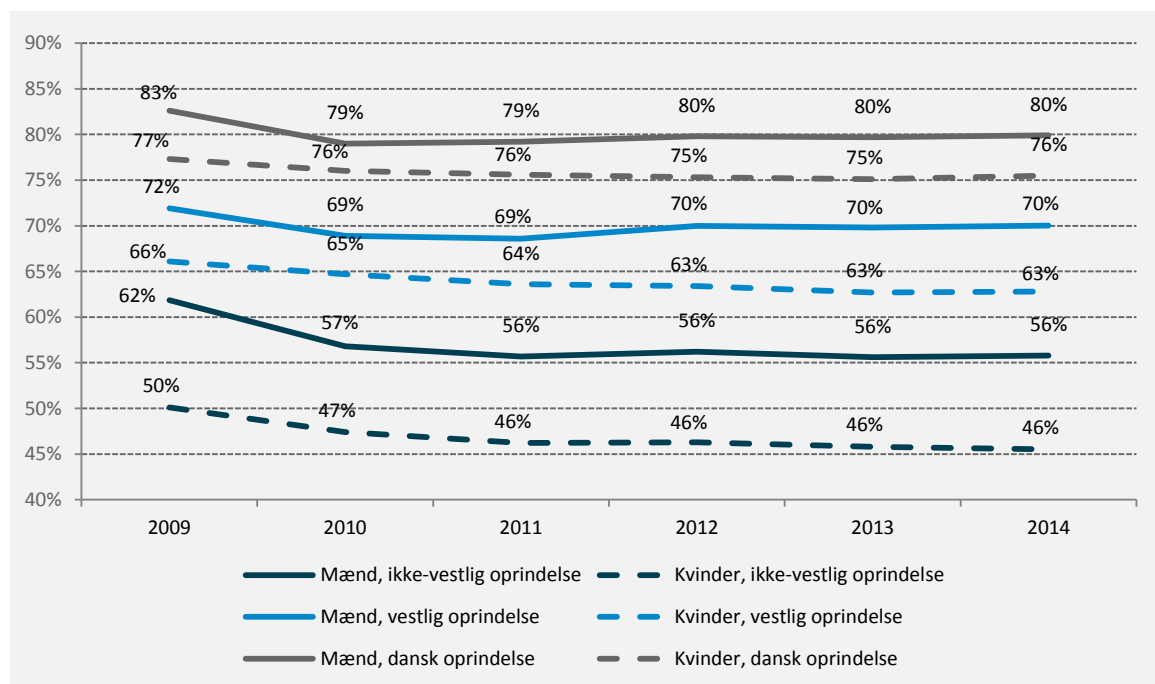

Kilde: Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets udlændingedatabase i Danmarks Statistik, IMRAS17.

Udviklingen i beskæftigelsesfrekvensen blandt 25-64-årige fordelt på køn og oprindelse i perioden 2009-2014 fremgår af figur 3. Siden 2009 er der ikke sket ændringer i rangeringen af grupperne i forhold til deres beskæftigelsesfrekvens. Mænd med dansk oprindelse har den højeste beskæftigelsesfrekvens, efterfulgt af kvinder med dansk oprindelse. Den laveste beskæftigelsesfrekvens findes blandt kvinder med ikke-vestlig oprindelse.

¹ Den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik er overgået til nyt forløbsbaseret datagrundlag. Opgørelserne er revideret tilbage til 2009. I den nye opgørelse øges niveauet for beskæftigelsen med ca. 13.000 personer i gruppen 16-64-årige, i forhold til hvis opgørelsen var baseret på det hidtidige datagrundlag. Du kan læse mere om ændringerne her: <http://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/metode/arbejdsmarkedsregnskabet>.

Figur 3: Beskæftigelsesfrekvensen blandt 25-64-årige fordelt på køn og oprindelse, 2009-2014, pct.

Note: I 2015 er den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik overgået til et nyt forløbsbaseret datagrundlag. Opgørelserne er revideret tilbage til 2009. I den nye opgørelse øges niveauet for beskæftigelsen med ca. 13.000 personer blandt gruppen af 16-64-årige, i forhold til hvis opgørelsen var baseret på det hidtidige datagrundlag. Beskæftigelsesetal fra før 2009 kan derfor ikke sammenlignes med tallene fra 2009 og frem.

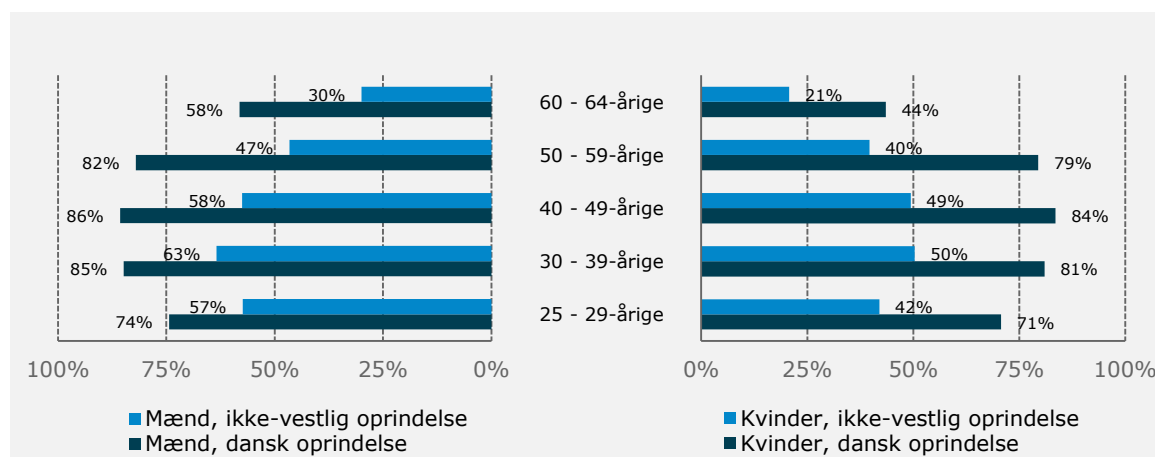
Kilde: Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets udlændingedatabase i Danmarks Statistik, IMRAS17.

Beskæftigelsesfrekvensen faldt i perioden 2009 til 2011. Mænd oplevede generelt et større fald end kvinder i denne periode. Det største fald skete blandt mænd med ikke-vestlig oprindelse, hvor beskæftigelsesfrekvensen faldt med omkring 6 procentpoint. Fra 2011 til 2014 har beskæftigelsesfrekvensen været på nogenlunde samme niveau.

Der er store forskelle i beskæftigelsesfrekvensen mellem personer med ikke-vestlig oprindelse og personer med dansk oprindelse, når der opdeles på køn og aldersgrupper.

Den største forskel findes i aldersgruppen 50-59-årige, hvor forskellen udgør lidt mindre end 40 procentpoint for kvinder og omkring 35 procentpoint for mænd. Den mindste forskel findes blandt 25-29-årige mænd, hvor forskellen udgør omkring 17 procentpoint.

Figur 4: Beskæftigelsesfrekvensen fordelt på aldersgrupper, køn og oprindelse, pr. 1. januar 2014, pct.

Kilde: Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets udlændingedatabase i Danmarks Statistik, IMRAS17.

Blandt de fem ikke-vestlige oprindelseslande, med flest indvandrere og efterkommere i Danmark, har personer med tyrkisk oprindelse i alderen 25-64 år den højeste beskæftigelsesfrekvens med 55 pct., efterfulgt af personer med oprindelse i Pakistan med 53 pct. Beskæftigelsesfrekvensen er helt nede på 33 pct. for personer med oprindelse i Libanon.

Tabel 3 ser nærmere på indvandrere med ikke-vestlig oprindelse med kun 3-4 års ophold, hvor integrationslovens integrationsprogram som udgangspunkt er afsluttet. Tabel 3 viser således beskæftigelsesfrekvensen blandt 25-64-årige indvandrere opdelt på køn med oprindelse i de 10 ikke-vestlige oprindelseslande med flest indvandrere i Danmark og med 3-4 års ophold, samt beskæftigelsesfrekvensen blandt personer med dansk oprindelse og indvandrere med 3-4 års ophold i Danmark og med oprindelse i ikke-vestlige lande i alt.

Det fremgår af tabellen, at indvandrere med oprindelse i Pakistan og Indien i den pågældende aldersgruppe har den største andel i beskæftigelse med en andel på henholdsvis 66,5 pct. og 62,1 pct. Indvandrere med oprindelse i Afghanistan og Filippinerne ligger lavest med en andel på henholdsvis knap 31 pct. og knap 27 pct. Opdelt på køn ligger mænd med oprindelse i Pakistan og kvinder med oprindelse i Thailand højest. Mænd med oprindelse i Thailand og Afghanistan og kvinder med oprindelse i Afghanistan og Syrien ligger lavest.

Tabel 3. Beskæftigelsesfrekvensen blandt 25-64-årige indvandrere opdelt på køn med oprindelse i de 10 største ikke-vestlige oprindelseslande og med 3-4 års ophold i Danmark samt beskæftigelsesfrekvensen blandt personer med dansk oprindelse og indvandrere med 3 års ophold og med oprindelse i ikke-vestlige lande i alt, 2014, pct.

	Beskæftigelsesfrekvens		
	Mænd	Kvinder	I alt
Pakistan	83,0 %	23,4 %	66,5 %
Indien	73,0 %	44,3 %	62,1 %
Thailand	33,3 %	60,7 %	59,9 %
Tyrkiet	74,2 %	31,4 %	55,4 %
Ukraine	67,2 %	42,6 %	53,7 %
Kina	54,3 %	50,0 %	51,6 %
Iran	42,1 %	22,4 %	35,0 %
Syrien	41,4 %	11,6 %	33,8 %
Filippinerne	46,7 %	29,8 %	30,8 %
Afghanistan	39,5 %	6,7 %	26,8 %
Ikke-vestlige lande	60,0 %	40,2 %	49,3 %
Personer med dansk oprindelse	79,9 %	75,5 %	77,7 %

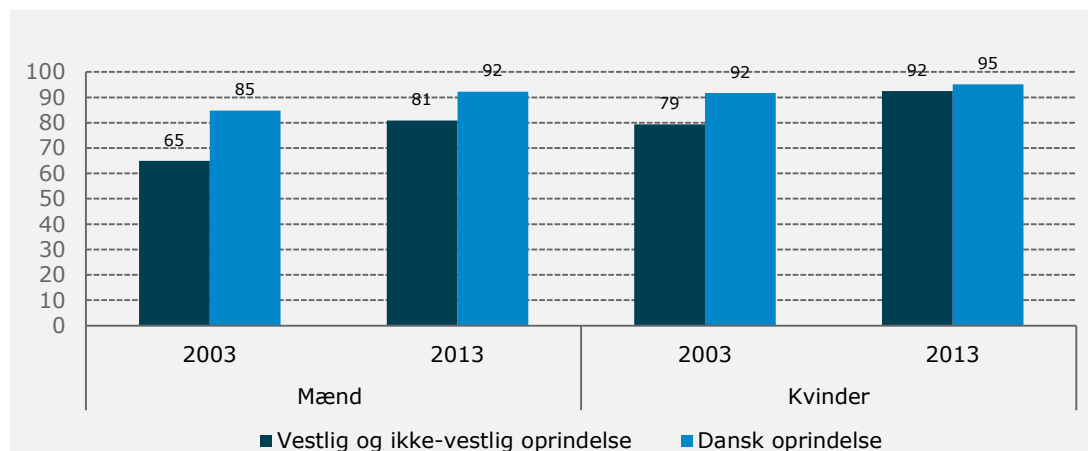
Kilde: Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets udlændingedatabase i Danmarks Statistik, IMRAS17.

4. Uddannelse: Stigende andel af en ungdomsårgang, som forventes at opnå mindst en ungdomsuddannelse

I det følgende vises beregninger på Undervisningsministeriets profilmodel. Beregningerne viser, hvor stor en andel af en ungdomsårgang der forventes at gennemføre mindst en ungdomsuddannelse i løbet af 25 år efter 9. klasse. Figur 5 viser således, at 95 pct. af kvinder med dansk oprindelse fra ungdomsårgang 2013 kan forventes at få mindst en ungdomsuddannelse. Tættest derpå kommer kvinder med udenlandsk oprindelse med 92 pct. Den forventede andel for mænd med dansk oprindelse er 92 pct., og for mænd med udenlandsk oprindelse er andelen 81 pct.

Gruppen af mænd med udenlandsk oprindelse har haft den største stigning på 16 pct.point fra ungdomsårgang 2003 til ungdomsårgang 2013. Herefter følger gruppen af kvinder med udenlandsk oprindelse, som er steget med 13 pct.point fra ungdomsårgang 2003 til ungdomsårgang 2013.

Figur 5: Andel af ungdomsårgang, som forventes at opnå mindst en ungdomsuddannelse i løbet af 25 år efter 9. klasse fordelt på oprindelse, 2003 og 2013, pct.

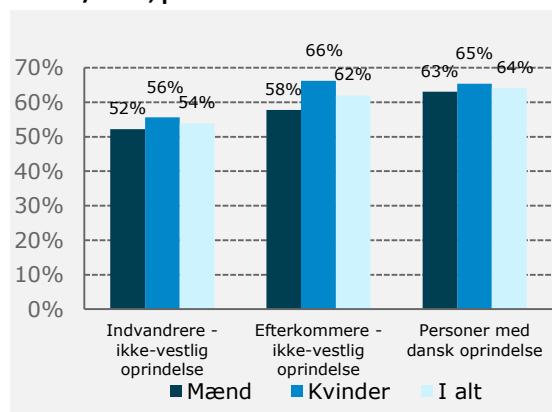

Note: Beregningerne er baseret på Undervisningsministeriets profilmodel, som er en fremskrivning af, hvordan en ungdomsårgang forventes at uddanne sig i løbet af de kommende 25 år.
Kilde: Undervisningsministeriets databank.

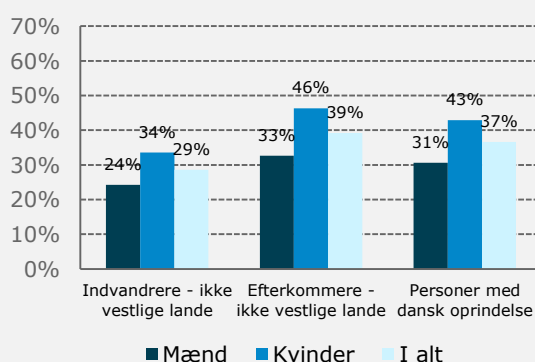
5. Uddannelse: Mange ikke-vestlige efterkommere er i gang med en videregående uddannelse

Der er en højere andel af ikke-vestlige efterkommere end indvandrere i uddannelse, ligesom andelen af kvinder i uddannelse er højere end andelen af mænd². Denne tendens gør sig særligt gældende for videregående uddannelser. Videregående uddannelser spænder fra korte videregående uddannelser, som fx tandplejer eller datamatiker, til lange videregående uddannelser som fx civilingeniør eller jurist.

Figur 7: 16-19-årige i ungdomsuddannelse eller videregående uddannelse fordelt på herkomst, oprindelse og køn, skoleåret 2014/2015, pct.

Figur 8: 20-24-årige i videregående uddannelse fordelt på herkomst, oprindelse og køn, skoleåret 2014/2015, pct.

Note 1: Ungdomsuddannelse henviser til almen gymnasial, erhvervsgymnasial og erhvervsfaglig uddannelse. Videregående uddannelse henviser til kort, mellemlang, bachelor og lang videregående uddannelse.

Note 2: Kun indvandrere, der har opholdt sig i Danmark i mere end 2 år, er inkluderet.

Kilde: Udlændinge- og Boligministeriets udlændingedatabase i Danmarks Statistik, IMUDD320

54 pct. af ikke-vestlige indvandrere mellem 16 og 19 år er i gang med en *ungdomsuddannelse eller en videregående uddannelse*. Det er 8 procentpoint færre end blandt den tilsvarende gruppe af ikke-vestlige efterkommere, og lidt mere end 10 procentpoint færre end blandt personer med dansk oprindelse.

² Danmarks Statistik oplyser: "I forbindelse med opdatering af tidsrækker med uddannelsesdata i 2015 med ny uddannelsesklassifikation er der sket større ændringer inden for uddannelsesgrupperinger pga. løbende ændringer af uddannelsers placering. Se flere oplysninger på: <http://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/kvalitetsdeklarationer/hojest-fuldfoert-uddannelse.aspx>".

Blandt de fem ikke-vestlige oprindelseslande med flest indvandrere og efterkommere i Danmark klarer Bosnien-Hercegovina sig klart bedst i forhold til ungdomsuddannelse og videregående uddannelse. 70 pct. af 16-19-årige personer med oprindelse i Bosnien-Hercegovina er i gang med en ungdomsuddannelse eller en videregående uddannelse. Det overstiger andelen af 16-19-årige personer med dansk oprindelse, der er i gang med en tilsvarende uddannelse. 64 pct. af 16-19-årige personer med dansk oprindelse er i gang med en ungdomsuddannelse eller en videregående uddannelse.

39 pct. af de 20-24-årige ikke-vestlige efterkommere er i gang med en *videregående uddannelse*, mens den tilsvarende andel for personer med dansk oprindelse er 37 pct. og 29 pct. for ikke-vestlige indvandrere. Med hele 46 pct. er ikke-vestlige efterkommerkvinde den befolkningsgruppe med den højeste andel 20-24-årige, der er i gang med en videregående uddannelse. Kun 24 pct. af indvandermænd med ikke-vestlig oprindelse er i gang med en videregående uddannelse.

Bosnien-Hercegovina og Pakistan klarer sig bedst i forhold til videregående uddannelser blandt de fem ikke-vestlige oprindelseslande med flest indvandrere og efterkommere i Danmark. Lidt mindre end 44 pct. af 20-24-årige personer med oprindelse i henholdsvis Bosnien-Hercegovina og Pakistan er således i gang med en videregående uddannelse. Begge lande overgår den tilsvarende andel af personer med dansk oprindelse, der er i gang med en videregående uddannelse. 37 pct. af 20-24-årige personer med dansk oprindelse er i gang med en videregående uddannelse.

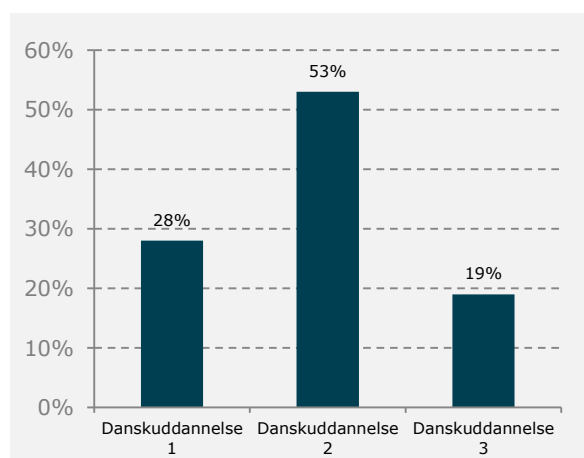
6. Danskundervisning for voksne udlændinge: 69 pct. af kursister omfattet af et integrationsprogram består en danskprøve inden for 5 år

Danskundervisning er et vigtigt led i integrationsprogrammet for nyankomne flygtninge og familiesammenførte.

I 2014 modtog 50.197 kursister danskundervisning på de ordinære danskuddannelser for voksne udlændinge m.fl. Heraf var 15.281 kursister, svarende til 30 pct., omfattet af et integrationsprogram. Disse kursister er hovedsageligt flygtninge og familiesammenførte til flygtninge og andre end flygtninge, der har haft opholdstilladelse i mindre end 3 år.

Det fremgår af nedenstående figur 9, at 53 pct. af kursisterne omfattet af et integrationsprogram har modtaget danskundervisning på Danskuddannelse 2 i 2014. Danskuddannelse 2 tilrettelægges for kursister, som normalt har en kort skole- og uddannelsesbaggrund fra hjemlandet. Tabel 4 viser, at størstedelen af kursisterne omfattet af et integrationsprogram i 2014 kommer fra Syrien, Iran, Thailand og Afghanistan.

Figur 9: Kursister omfattet af et integrationsprogram fordelt på danskuddannelse. 2014.

Kilde: Udlændinge- Integrations- og Boligministeriets danskundervisningsdatabase

Tabel 4: Kursister omfattet af et integrationsprogram fordelt på nationalitet, 2014.

Top 10	Lande
1	Syrien (29 %)
2	Iran (7 %)
3	Thailand (6 %)
4	Afghanistan (6 %)
5	Somalia (6 %)
6	Filippinerne (4 %)
7	Rusland (3 %)
8	Tyrkiet (3 %)
9	Kina (2 %)
10	Eritrea (2 %)
Øvrige	(32 %)
Antal kursister	15.281

Kilde: Udlændinge- Integrations- og Boligministeriets danskundervisningsdatabase

Andelen af kursister omfattet af integrationsprogrammet, og som består en prøve i dansk inden 5 år fra påbegyndelse af danskuddannelse, var i 2014 på 69 pct. Dette er en stigning på 3 procentpoint sammenlignet med 2013.

7. Medborgerskab: Nydanskere har en relativt lav valgdeltagelse og deltagelse i foreningslivet

Medborgerskab handler om, at alle borgere har de samme grundlæggende rettigheder og pligter, deltagelse i samfundslivet i bred forstand og føler sig som en del af fællesskabet.

Valg er omdrejningspunkt for folkestyret, og valgdeltagelsen er derfor et vigtigt aspekt ved medborgerskab. Valgdeltagelsen ved det seneste kommunalvalg i 2013 er undersøgt af forskere ved Københavns Universitet³. Deres resultater viser, at valgdeltagelsen blandt ikke-vestlige indvandrere og efterkommere er noget lavere end valgdeltagelsen blandt personer med dansk oprindelse. Ved kommunalvalget i 2013 var stemmeprocenten 43,1 pct. for indvandrere med ikke-vestlig oprindelse, 38,9 pct. for efterkommere med ikke-vestlig oprindelse og 75,8 pct. for personer med dansk oprindelse.

Til brug for integrationsbarometeret har Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet bedt Danmarks Statistik gennemføre en spørgeskemaundersøgelse om andre aspekter af medborgerskabet. For 2014 viser spørgeskemaundersøgelsen, at:

- 62 pct. af nydanskere (dvs. voksne indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse) inden for det seneste år har været politisk aktive i det danske samfund. Det samme gælder 84 pct. af personer med dansk oprindelse. I spørgeskemaundersøgelsen omfatter politisk aktiv ikke valgdeltagelse, men fx at have skrevet et læserbrev, kontaktet en politiker eller bevidst købt bestemte varer.
- 50 pct. af nydanskere er medlem af en forening. Det samme gælder 73 pct. af personer med dansk oprindelse.
- 46 pct. af nydanskere oplever, at andre i Danmark anerkender den indsats, som personer med indvandrerbaggrund yder i samfundet. Til sammenligning oplever 34 pct. af personer med dansk oprindelse, at andre i Danmark anerkender den indsats, som personer med indvandrerbaggrund yder i samfundet.

8. Social kontrol: Hver fjerde ung nydansker oplever social kontrol med hensyn til valg af kæreste og ægtefælle

Spørgeskemaundersøgelsen, der er gennemført til brug for integrationsbarometeret, omfatter også spørgsmål om unge nydanskere oplever social kontrol i forbindelse med valg af kæreste og ægtefælle samt uddannelse og venner.

Spørgeskemaundersøgelsen viser, at:

- 23 pct. af de 18-29-årige nydanskere oplever, at deres familie begrænser deres selvbestemmelse med hensyn til valg af kæreste og ægtefælle. Andelen er 28 pct. blandt unge nydanske kvinder og 19 pct. blandt unge nydanske mænd.
- 6 pct. af de 18-29-årige nydanskere oplever, at deres familie begrænser deres selvbestemmelse med hensyn til valg af uddannelse og venner. Andelen er 5 pct. blandt unge nydanske kvinder og 7 pct. blandt unge nydanske mænd.
- 4 pct. af de 18-29-årige nydanskere tilslutter sig ikke ligestilling mellem kønnene. Andelen er 2 pct. blandt unge nydanske kvinder og 5 pct. blandt unge nydanske mænd.

³ Yosef Bhatti m.fl. (2014): Hvem stemte og hvem blev hjemme? Valgdeltagelsen ved kommunalvalget 19. november 2013. Beskrivende analyser af valgdeltagelsen baseret på registerdata. Rapporten undersøger valgdeltagelsen ved kommunalvalget 19. november 2013 blandt over 4,36 mio. vælgere i alle landets kommuner.

9. Særligt udsatte boligområder: Antallet af boligområder er faldet med 6 områder siden 1. december 2014

Antallet af særligt udsatte boligområder er pr. 1. december 2015 faldet med 6 områder, så der er 25 områder mod 31 områder på den foregående liste fra 1. december 2014. Tre af de 25 områder er nye, mens ni områder er udgået fra sidste års liste.

Fakta: Særligt udsatte boligområder

Listen omfatter almene boligområder med mindst 1.000 beboere. Boligområderne kommer på listen, hvis 3 ud af 5 kriterier er opfyldt. De 5 kriterier er:

- Andelen af 18-64-årige uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse overstiger 40 pct. (gennemsnit for de seneste 2 år).
- Andelen af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande overstiger 50 pct.
- Antal dømt for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer overstiger 2,70 pct. af beboere på 18 år og derover (gennemsnit for de seneste 2 år).
- Andelen af beboere i alderen 30-59 år, der alene har en grunduddannelse (inkl. uoplyst uddannelse), overstiger 50 pct. af samtlige beboere i samme aldersgruppe.
- Den gennemsnitlige bruttoindkomst for skattepligtige, i alderen 15-64 år i området eksklusive uddannelsessøgende, er mindre end 55 pct. af den gennemsnitlige bruttoindkomst for samme gruppe i regionen.

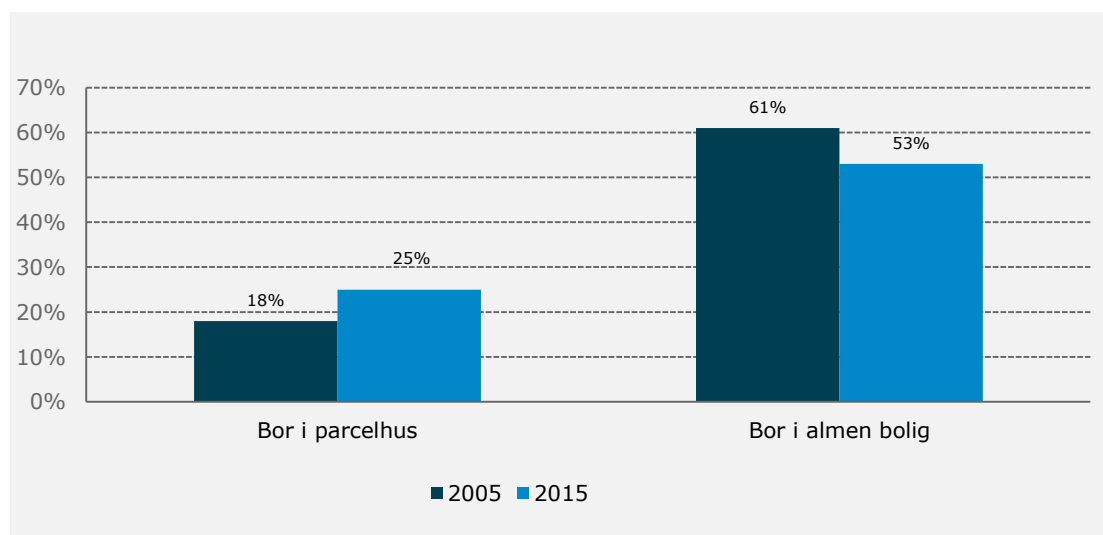
10. Boligens art: Flere nydanskere bor i parcelhus og færre i almen bolig

En stigende andel af indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse bor i parcelhus – derimod er andelen, der bor i almene boliger, faldende.

Pr. 1. januar 2015 boede knap 105.000 indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse i parcelhus – det svarer til 25 pct. Det er flere end i 2005, hvor knap 57.000 boede i parcelhus, svarende til 18 pct., jf. figur 10.

Samtidig er andelen af indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse, der bor i en almen bolig, faldet fra 61 pct. i 2005 til 53 pct. i 2015.

Figur 10: Indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse, der bor i parcelhus og almen bolig, pr. 1. januar 2005 og 2015, pct.

Note: Andelen, der bor i parcelhus, omfatter alle personer, der bor i parcelhus, med undtagelse af de personer, der bor i parcelhuse, som hører under almennyttige boligselskaber. Andelen af personer, der bor i almennyttig bolig, omfatter alle boligtyper (herunder parcelhus, etagebolig, kollegiebolig, fælleshusholdning mv.)
Kilde: Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets udlændingedatabase i Danmarks Statistik, IMBOL16.